

VENDIM
Nr. 57, datë 21.12.2022

**PËR MIRATIMIN E RREGULLORES “PËR USHTRIMIN E
VEPRIMTARISË DHE MBIKËQYRJEN E INSTITUCIONEVE TË PARASË
ELEKTRONIKE”**

Në bazë dhe për zbatim të nenit 1, pika 4, shkronja “b”, nenit 12, shkronja “a” dhe nenit 43, shkronja “c”, të ligjit nr. 8269, datë 23.12.1997, “Për Bankën e Shqipërisë”, i ndryshuar; të ligjit nr. 55/2020, datë 30.4.2020, “Për shërbimet e pagesave”; dhe nenit 126 të ligjit nr. 9662, datë 18.12.2006, “Për bankat në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar; me propozimin e Departamentit të Mbikëqyrjes, Këshilli Mbikëqyrës i Bankës së Shqipërisë,

VENDOSI:

1. Të miratojë rregulloren “Për ushtrimin e veprimtarisë dhe mbikëqyrjen e institucioneve të parasë elektronike”, sipas tekstit bashkëlidhur këtij vendimi.
 2. Ngarkohen subjektet e rregullores për zbatimin e këtij vendimi.
 3. Ngarkohet Departamenti i Mbikëqyrjes në Bankën e Shqipërisë me ndjekjen e zbatimit të këtij vendimi.
 4. Ngarkohet Kabineti i Guvernatorit dhe Departamenti i Kërkimeve me publikimin e këtij vendimi, përkatësisht në Fletoren Zyrtare të Republikës së Shqipërisë dhe në Buletinin Zyrtar të Bankës së Shqipërisë.
 5. Me hyrjen në fuqi të këtij vendimi, shfuqizohet rregullorja nr. 11, datë 6.2.2008, “Për instrumentet e pagesave elektronike”.
- Ky vendim hyn në fuqi, më 1 mars 2023.

KRYETAR
Gent Sejko

RREGULLORE
PËR USHTRIMIN E VEPRIMTARISË DHE MBIKËQYRJEN E
INSTITUCIONEVE TË PARASË ELEKTRONIKE

KREU I
TË PËRGJITHSHME

Neni 1
Objekti

Objekti i kësaj rregulloreje është përcaktimi i rregullave për ushtrimin e veprimtarisë së institucioneve të parasë elektronike, për administrimin e rreziqeve që lidhen me këtë veprimtari dhe për mbikëqyrjen e tyre, si dhe i rregullave dhe kërkesave për emetimin e parasë elektronike nga emetuesit e parasë elektronike.

Neni 2
Subjektet

Subjekte të kësaj rregulloreje, janë:

a) institucionet e parasë elektronike, siç përcaktohen në pikën 46, të nenit 4, të ligjit nr. 9662, datë 18.12.2006, “Për bankat në Republikën e Shqipërisë”;

b) bankat dhe degët e bankave të huaja, në cilësinë e emetuesve të parasë elektronike, për sa parashikohet në krerët VI dhe VII të kësaj rregulloreje.

Neni 3

Baza juridike

Kjo rregullore nxirret në bazë dhe për zbatim të nenit 1, pika 4, shkronja “b”, nenit 12, shkronja “a”, dhe nenit 43, shkronja “c”, të ligjit nr. 8269, datë 23.12.1997, “Për Bankën e Shqipërisë”, i ndryshuar; të ligjit nr. 55/2020, datë 30.4.2020, “Për shërbimet e pagesave” (i cili në këtë rregullore do të quhet ligji “Për shërbimet e pagesave”); dhe nenit 126 të ligjit nr. 9662, datë 18.12.2006, “Për bankat në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar (i cili në këtë rregullore do të quhet ligji “Për bankat”).

Neni 4

Përkufizime

1. Termat e përdorur në këtë rregullore kanë të njëjtin kuptim me termat e përkufizuar në ligjin “Për shërbimet e pagesave” dhe në ligjin “Për bankat”.

2. Përveç sa parashikohet në pikën 1 të këtij neni, për qëllime të zbatimit të kësaj rregulloreje, termat e mëposhtëm kanë këtë kuptim:

a) “tepricë mesatare e parasë elektronike” – është mesatarja e shumës totale të detyrimeve financiare të lidhura me paranë elektronike të emetuar, në fund të çdo dite kalendarike përgjatë gjashtëmujorit paraardhës, të përlogaritur në ditën e parë kalendarike të çdo muaji kalendarik pasardhës të gjashtëmujorit dhe që aplikohet për këtë muaj kalendarik;

b) “emetues i parasë elektronike” – janë kategoritë e mëposhtme:

i. bankat dhe degët e bankave të huaja, të licencuara nga Banka e Shqipërisë për emetimin e parasë elektronike,

ii. institucionet e parasë elektronike, siç përcaktohen në pikën 46 të nenit 4 të ligjit “Për bankat”;

c) “mbajtës i parasë elektronike” – është personi (individ, personi fizik ose personi juridik), i cili, në bazë të kontratës përkatëse me emetuesin e parasë elektronike, mban paranë elektronike;

d) “sistemi i kontrollit të brendshëm” - përfshin procesin e monitorimit dhe të vlerësimit të vazhdueshëm të mjaftueshmërisë dhe efektivitetit të akteve të brendshme e mekanizmave të kontrollit brenda një institucioni si dhe të cilësisë së operacioneve të veprimtarisë së tij, të kryera nga strukturat përgjegjëse, për realizimin e funksioneve të sistemit të kontrollit të brendshëm.

3. Kërkesat e kësaj rregulloreje dhe të akteve të tjera ligjore e nënligjore për institucionet e parasë elektronike, nuk do të zbatohen për:

a) vlerat monetare që ruhen në instrumente të përjashtuara, siç përcaktohen në shkronjën “g”, të nenit 4, të ligjit “Për shërbimet e pagesave”;

b) vlerat monetare që përdoren për të kryer transaksione të pagesave të përjashtuara, siç përcaktohen në shkronjën “h”, të nenit 4, të ligjit “Për shërbimet e pagesave”.

KREU II

KËRKESA TË PËRGJITHSHME PËR ADMINISTRIMIN E RREZIKUT DHE MBIKËQYRJEN GJATË USHTRIMIT TË VEPRIMTARISË SË INSTITUCIONEVE TË PARASË ELEKTRONIKE

Neni 5
Kërkesa të përgjithshme prudenciale

1. Përveç sa parashikohet në këtë rregullore dhe në akte të tjera nënligjore të Bankës së Shqipërisë për institucionet e parasë elektronike, kërkesat e parashikuara në nenet 8 dhe 22–26 të ligjit “Për shërbimet e pagesave” zbatohen në të njëjtën mënyrë edhe për institucionet e parasë elektronike.

2. Institucionet e parasë elektronike duhet të kenë procedura administrimi, kontabiliteti dhe sisteme të mjaftueshme të kontrollit të brendshëm, mbi baza individuale e të konsoliduara, në përputhje me këtë rregullore.

3. Institucionet e parasë elektronike nuk pranojnë depozita monetare ose fonde të tjera të ripagueshme nga publiku, sipas kuptimit të nenit 4, të ligjit “Për bankat”.

4. Fondet e pranuar/marra nga institucionet e parasë elektronike prej mbajtësit të parasë elektronike, kthehen pa vonesë në para elektronike. Këto fonde nuk konsiderohen depozita monetare ose fonde të tjera të ripagueshme nga publiku, sipas kuptimit të nenit 4, të ligjit “Për bankat”.

5. Dispozitat e pikave 2, 3 dhe 5, të nenit 19 të ligjit “Për shërbimet e pagesave” do të zbatohen edhe për fondet e marra për shërbimet e pagesave të parashikuara në aneksin 1 të atij ligji, që nuk lidhen me emetimin e parasë elektronike.

6. Institucionet e parasë elektronike njoftojnë Bankën e Shqipërisë, para se të ndodhin ndryshime të rëndësishme në masat e marra prej tyre, për mbrojtjen e fondeve të pranuar në këmbim të emetimit të parasë elektronike.

Neni 6
Veprimtaritë

1. Në përputhje me sa parashikohet në nenin 19, të ligjit “Për shërbimet e pagesave”, institucionet e parasë elektronike, përveç emetimit të parasë elektronike, mund të kryejnë një ose disa nga veprimtaritë e mëposhtme:

a) shërbimet e pagesave të listuara në aneksin 1, të ligjit “Për shërbimet e pagesave”, që nuk janë të lidhura me emetimin e parasë elektronike;

b) dhënien e kredive lidhur me shërbimet e pagesave, të parashikuara në pikat 4 ose 5, të aneksit 1, të ligjit “Për shërbimet e pagesave”, nëse plotësohen kushtet e parashikuara në pikat 4 dhe 6, të nenit 19, të ligjit “Për shërbimet e pagesave”;

c) shërbime operationale dhe ndihmëse, në funksion të emetimit të parasë elektronike ose të ofrimit të shërbimeve të pagesave të parashikuara në shkronjën “a” të kësaj pike;

d) operimin e sistemeve të pagesave, sipas nenit 20, të ligjit “Për shërbimet e pagesave”, dhe pa cenuar pjesëmarrjen në sisteme të tjera, sipas nenit 29 të ligjit “Për shërbimet e pagesave”;

e) veprimtari tregtare të ndryshme nga ato të emetimit të parasë elektronike, në përputhje me legjislacionin në fuqi.

KREU III
**PARIMET DHE RREGULLAT BAZË TË DREJTIMIT TË PËRGJEGJSHËM
DHE EFEKTIV DHE SISTEMIT TË KONTROLLIT TË BRENDSHËM**

Neni 7
Kërkesa të përgjithshme

Institucionet e parasë elektronike krijojnë rregulla, procedura dhe sisteme të kontrollit të brendshëm lidhur me drejtimin e përgjegjshëm dhe efektiv, të cilët duhet të jenë gjithëpërfshirës e proporcionalë me natyrën, shkallën dhe kompleksitetin e aktivitetit dhe shërbimeve të ofruara nga institucioni i parasë elektronike.

Neni 8

Organet drejtuese dhe kultura e përgjithshme e drejtimit

1. Organet drejtuese të institucionit të parasë elektronike, në zbatimin e detyrave dhe përgjegjësiqe që lidhen me drejtimin dhe kontrollin e institucionit të parasë elektronike, njohin në mënyrë të plotë dhe të qartë profilin e rrezikut të këtij institucioni, duke përcaktuar e miratuar paraprakisht ndërmarrjen dhe tolerancën ndaj rrezikut, si dhe ndjekjen në vazhdimësi të tij në përputhshmëri me këto të fundit, duke siguruar që nivelet e kapitalit të mbulojnë mjaftueshëm këtë rrezik.

2. Organet drejtuese të institucionit të parasë elektronike, nëpërmjet mënyrës së drejtimit, nxitin (stimulojnë) një kulturë të përshtatshme drejtimi, të bazuar në standarde të larta profesionale dhe vlera të larta etike.

3. Organet drejtuese të institucionit të parasë elektronike marrin masa për arritjen e standardeve të larta etike dhe profesionale në drejtimin e institucionit të parasë elektronike.

Neni 9

Sistemi i administrimit të rrezikut

1. Institucionet e parasë elektronike krijojnë dhe zhvillojnë sistemin e administrimit të rrezikut, lidhur me veprimtaritë/shërbimet për të cilat janë licencuar, në përputhje me natyrën, vëllimin dhe kompleksitetin e veprimtarisë/shërbimeve të tyre. Rreziqet që lidhen me veprimtarinë e emetimit të parasë elektronike ose të shërbimeve të pagesave, mund të përfshijnë, por nuk kufizohen në:

a) rrezikun e shlyerjes (rreziku që shlyerja e një transaksioni pagese të mos kryhet sipas parashikimeve);

b) rrezikun operacional (rreziku që subjekti të pësojë humbje financiare si rezultat i papërshtatshmërisë ose dështimit të proceseve të brendshme dhe të sistemeve, gabimeve njerëzore, ose i ngjarjeve të jashtme);

c) rrezikun e kundërpartisë (rreziku që pala tjetër e përfshirë në transaksion të mos përmbushë detyrimet);

d) rrezikun e likuiditetit (rreziku që institucioni i parasë elektronike të ketë flukse të pamjaftueshme monetare për të përmbushur detyrimet financiare);

e) rrezikun e tregut (rreziku që shkaktohet nga luhatjet në çmimet e tregut);

f) rrezikun e pastrimit të parave ose financimit të terrorizmit (rreziku që institucioni i parasë elektronike ose shërbimet që ofron, të përdoren për qëllime që lidhen me pastrimin e parave ose financimin e terrorizmit);

g) rrezikun e kursit të këmbimit (rreziku që shkaktohet nga luhatjet në kursin e këmbimit).

2. Sistemi i administrimit të rrezikut është tërësia e politikave, procedurave, rregullave dhe strukturave të institucioneve të parasë elektronike, që shërbejnë për administrimin e rrezikut.

3. Sistemi i administrimit të rrezikut përfshin:

a) procesin e identifikimit, të matjes, të monitorimit, të kontrollit dhe të raportimit, të të gjitha rreziqeve brenda institucionit të parasë elektronike, në të gjithë aktivitetin e tij (për të gjithë bilancin, linjat e biznesit, agjentët etj.);

b) përcaktimin e funksioneve të strukturave të administrimit të rrezikut, të cilat sigurojnë:

- i. identifikimin e të gjitha rreziqeve,
- ii. vlerësimin e rreziqeve dhe matjen e ekspozimit ndaj tyre,
- iii. monitorimin e ekspozimit të rrezikut dhe përcaktimin e nevojave për kapital në mënyrë të vazhdueshme,
- iv. monitorimin dhe vlerësimin e vendimeve për pranimin e rreziqeve të caktuara, masat për zbutjen e rrezikut dhe nëse vendimet janë në përputhje me vendimet e organeve drejtuese për politikën e rrezikut,
- v. raportimin, në mënyrë të drejtpërdrejtë dhe të pavarur, në organet drejtuese të të gjitha çështjeve të përcaktuara më lart.

Neni 10

Funksioni/njësia e kontrollit të brendshëm

1. Institucionet e parasë elektronike krijojnë funksionin/njësine e kontrollit të brendshëm, si pjesë të sistemit të kontrollit të brendshëm.

2. Funksioni/njësia e kontrollit të brendshëm është njësi organizative e veçantë e subjektit, e pavarur nga veprimtaritë, strukturat dhe personat që ajo shqyrton ose kontrollon, e cila raporton përpara këshillit të administrimit/mbikëqyrës dhe/ose komitetit të kontrollit të subjektit.

3. Funksioni/njësia e kontrollit të brendshëm siguron, në mënyrë të pavarur, organet drejtuese mbi cilësinë dhe efektivitetin e kontrollit të brendshëm të subjektit, si dhe mbi sistemin dhe proceset e drejtimit/qeverisjes dhe të administrimit të rreziqeve.

4. Funksioni/njësia e kontrollit të brendshëm zbaton standardet ndërkombëtare të kontrollit të brendshëm.

5. Institucionet e parasë elektronike hartojnë dhe miratojnë akte të brendshme për funksionimin dhe ushtrimin e veprimtarisë së këtij funksioni/kësaj njësie, të cilat hartohen dhe rishikohen sa herë gjykohet e nevojshme.

6. Aktet e brendshme që përcaktojnë mënyrën e funksionimit dhe të ushtrimit të veprimtarisë së funksionit/njesisë së kontrollit të brendshëm, përmbajnë minimalisht elementet e mëposhtme:

- a) qëllimin dhe fushën e veprimit të funksionit/njesisë së kontrollit të brendshëm;
- b) rolin, autoritetin dhe përgjegjësitë e funksionit/njesisë së kontrollit të brendshëm;
- c) marrëdhëniet e funksionit/njesisë së kontrollit të brendshëm me funksione të tjera të sistemit të kontrollit brenda subjektit;
- d) mënyrat dhe linjat e komunikimit të rezultateve të veprimtarisë së kontrollit;
- e) procedurat për koordinimin me audituesin ligjor ose shoqërinë e auditimit, si dhe me autoritetin mbikëqyrës;
- f) të drejtën për të përdorur në mënyrë të plotë dhe të pakushtëzuar çdo regjistrim, dosje, bazë të dhënash, aktive fizike të institucionit të parasë elektronike, si edhe çdo dokumentacion të organeve drejtuese apo njësive organizative, të nevojshme për kryerjen e funksioneve;
- g) të drejtën e drejtuesit të funksionit/njesisë së kontrollit të brendshëm për të pasur kontakt të drejtpërdrejtë me organet drejtuese;
- h) të drejtën e planifikimit dhe përcaktimit të kontrolleve në mënyrë të pavarur;
- i) sigurimin e shmangies së çdo konflikti interesash në kryerjen e detyrave të kontrollit të brendshëm;
- j) kërkesa për përputhshmërinë me standardet më të mira të kontrollit të brendshëm.

7. Frekuenca e kontrollit bazohet në vlerësimin e çdo fushe veprimtarie dhe shërbimi, si dhe njësie organizative të institucionit të parasë elektronike, të bazuar në rrezik. Të

gjitha fushat e veprimtarisë dhe shërbimeve dhe njësitë organizative të institucionit të parasë elektronike janë objekt kontrolli nga funksioni/njësia e kontrollit të brendshëm, të paktën çdo tre vjet, përfshirë edhe ato fusha veprimtare dhe shërbimi dhe njësi organizative me rrezik të ulët, si dhe degët, agjentët dhe palët e treta të kontraktuara.

8. Funksioni/njësia e kontrollit të brendshëm përgatit një raport për çdo kontroll të kryer, i cili përmban të paktën:

- a) objektin e kontrollit;
- b) përshkrimin e punës së kontrollit (përshkrimin e metodologjisë, hapat dhe procedurat e ndjekura për të arritur objektivat e kontrollit etj.);
- c) gjetjet e kontrollit;
- d) komentet e drejtuesve përgjegjës të njësisë organizative të kontrolluar, për gjetjet e kontrollit;
- e) vlerësime për kualifikimin e personelit, mjaftueshmërinë e akteve të brendshme dhe sistemet e vlerësimit të rrezikut, sipas rasteve përkatëse;
- f) rekomandime për korrigjimin dhe përmirësimet e gjetjeve, të vërejtura gjatë aktit të kontrollit; si dhe
- g) nivelin e zbatimit të rekomandimeve të lëna nga kontrollet e mëparshme.

9. Punonjësit e funksionit/njesisë së kontrollit të brendshëm kanë:

- a) reputacion të lartë etik dhe profesional;
- b) aftësi profesionale në zbatimin e standardeve ndërkombëtare të kontrollit të brendshëm, të procedurave dhe teknikave të kontrollit në të gjitha fushat e aktivitetit të institucionit të parasë elektronike;
- c) njohje dhe/ose përvojë në zbatimin e standardeve të kontabilitetit;
- d) njohje të parimeve të administrimit të rrezikut.

10. Në fund të çdo viti, funksioni/njësia e kontrollit të brendshëm përgatit planin e punës për vitin e ardhshëm, i cili paraqitet për miratim në organet drejtuese të institucionit të parasë elektronike.

11. Funksioni/njësia e kontrollit të brendshëm paraqet një raport vjetor mbi punën e tij/saj tek organet drejtuese të institucionit të parasë elektronike, i cili përmban elementet e mëposhtme:

- a) një raport mbi nivelin e zbatimit të planit vjetor të punës së funksionit/njesisë së kontrollit të brendshëm;
- b) një listë të të gjitha aktiviteteve të planifikuara dhe të realizuara nga funksioni/njësia e kontrollit të brendshëm;
- c) një listë të të gjitha aktiviteteve të realizuara, por të paplanifikuara në planin vjetor të punës së funksionit/njesisë së kontrollit të brendshëm;
- d) një listë të të gjitha aktiviteteve të planifikuara, por të parealizuar nga funksioni/njësia e kontrollit të brendshëm, shoqëruar me arsyet e mosrealizimit;
- e) një përmbledhje të gjetjeve më të rëndësishme të identifikuara gjatë kontrolleve;
- f) një vlerësim të përgjithshëm të mjaftueshmërisë dhe eficiencës së sistemit të kontrollit të brendshëm, në fushat e mbuluara nga funksioni/njësia e kontrollit të brendshëm;
- g) një vlerësim të përgjithshëm të mjaftueshmërisë dhe eficiencës së sistemit të administrimit të rrezikut;
- h) një raport mbi nivelin e zbatimit të rekomandimeve dhe masave korrektuese të përcaktuara në bazë të rekomandimeve, si dhe arsyet e moszbatimit të tyre.

Neni 11

Funksioni i përputhshmërisë

1. Institucionet e parasë elektronike duhet të kenë një drejtues ekzekutiv që kryen funksionin e identifikimit, koordinimit dhe të administrimit të rrezikut të përputhshmërisë.

2. Struktura/njësia e përputhshmërisë është e pavarur nga linjat e biznesit dhe nga njësitë e brendshme që kontrollojnë dhe ka autoritetin, reputacionin dhe burimet e mjaftueshme.

3. Përgjegjësia kryesore e strukturës/njesisë që përmbush funksionin e përputhshmërisë së subjektit është të asistojë organet drejtuese të institucionit të parasë elektronike, në administrimin efektiv të rrezikut të përputhshmërisë.

4. Struktura/njësia e përputhshmërisë këshillon organet drejtuese të institucionit të parasë elektronike, lidhur me përputhshmërinë me ligjet, rregullat dhe standardet, duke i informuar ato në vazhdimësi mbi zhvillimet në këtë fushë, si dhe në veçanti kryen detyrat e mëposhtme:

a) edukimin dhe trajnimin e personelit për çështjet e përputhshmërisë, duke shërbyer edhe si pikë kontakti brenda subjektit për çështje apo pyetje të personelit lidhur me përputhshmërinë;

b) hartimin e udhëzimeve të brendshme për zbatimin e ligjeve, të rregulloreve dhe të standardeve, nëpërmjet politikave dhe procedurave apo dokumenteve të tjera, si manualët e përputhshmërisë, kodet e brendshme të etikës dhe udhëzimet praktike;

c) identifikimin, dokumentimin dhe vlerësimin e rreziqeve të përputhshmërisë në veprimtarinë e institucionit të parasë elektronike, duke përfshirë produktet dhe praktikatat e reja, tipet e linjave të reja të propozuara të veprimtarisë ose të marrëdhënieve me klientët dhe ndryshimet e rëndësishme në këto marrëdhënie;

d) vlerësimin e ndikimit të mundshëm të çdo ndryshimi ligjor dhe rregullativ në veprimtarinë e institucionit të parasë elektronike dhe në kuadrin e përputhshmërisë;

e) matjen e rrezikut të përputhshmërisë duke përdorur treguesit e performancës (të tillë si rritja e numrit të ankesave të klientëve, parregullsitë në pagesa etj.), me qëllim vlerësimin e këtij rreziku;

f) vlerësimin e përshtatshmërisë së procedurave dhe rregulloreve të përputhshmërisë, si dhe vlerësimin e mangësive të identifikuar, duke mundësuar edhe propozime për amendime;

g) monitorimin, testimin dhe raportimin e rezultateve nga testimi i mjaftueshmërisë së përputhshmërisë, sipas procedurave të sistemit të brendshëm të administrimit të rrezikut, duke evidentuar edhe ndryshimet në profilin e rrezikut të përputhshmërisë, mbështetur në treguesit e performancës, shkeljeve dhe/ose mangësive të identifikuar dhe të masave korrigjuese të ndërmarra;

h) krijimin e një kulture inkurajuese dhe të përshtatshme për sinjalizimin nga ana e punonjësve të institucionit të parasë elektronike, të mospërputhshmërisë me rregullat, procedurat, operacionet etj. duke siguruar njëkohësisht konfidencialitetin dhe mbrojtjen e këtyre të fundit (punonjësve).

5. Struktura/njësia e përputhshmërisë mund të kryejë dhe detyra të tjera të veçanta, në kuadër të përmbushjes së detyrimeve ligjore të subjektit (të tilla si ato të parandalimit të pastrimit të parave etj.), si dhe mban lidhje me Bankën e Shqipërisë dhe/ose autoritete të tjera të mbikëqyrjes së veprimtarisë financiare, audituesin ligjor ose shoqërinë e auditimit etj.

6. Struktura/njësia e përputhshmërisë kryen detyrat e përcaktuara në këtë rregullore dhe në aktet rregullative të institucionit të parasë elektronike, mbështetur në një program pune që përcakton aktivitetet e planifikuara, të tilla si zbatimi dhe rishikimi i politikave, procedurave të veçanta të rrezikut të përputhshmërisë, vlerësimet, testet e përputhshmërisë dhe edukimin e trajnimin e personelit për çështje të përputhshmërisë.

7. Programi i strukturës/njesisë së përputhshmërisë duhet të jetë i bazuar te rreziku dhe duhet të rishikohet në mënyrë të vazhdueshme, me qëllim që të sigurohet që ky program mbulon të gjitha linjat e biznesit/veprimtarisë së subjektit dhe siguron koordinimin midis funksioneve të administrimit të rrezikut.

KREU IV KËRKESAT PËR KAPITAL, MBROJTJA E FONDEVE DHE ADMINISTRIMI I RREZIQEVE

NËNKREU I MJAFTUESHMËRIA E KAPITALIT

Neni 12

Kërkesa të përgjithshme për kapitalin e institucionit të parasë elektronike

1. Institucioni i parasë elektronike siguron nivele të mjaftueshme të kapitalit, për ushtrimin e veprimtarisë të sigurt dhe të qëndrueshme, si dhe për përmbushjen e detyrimeve të tij gjatë ushtrimit të kësaj veprimtarie.

2. Kapitali rregullator i institucionit të parasë elektronike, në çdo kohë, nuk mund të bjerë nën shumën e kapitalit fillestar minimal të përcaktuar sipas kërkesave të parashikuara në rregulloren “Për licencimin e institucioneve të pagesave dhe institucioneve të parasë elektronike, si dhe për regjistrimin e ofruesve të shërbimeve të pagesave”, ose nën shumën e kërkesës për kapital rregullator të llogaritur në përputhje me nenin 14 të kësaj rregulloreje, cilado të jetë më e lartë.

3. Në rast se kapitali rregullator i institucionit të parasë elektronike bie nën kufijtë e përcaktuar në pikën 2 të këtij neni, institucioni raporton menjëherë në Bankën e Shqipërisë, e cila përcakton masat e nevojshme dhe kohën për të rivendosur kapitalin brenda kufijve të mësipërm.

4. Në rastin kur institucioni i parasë elektronike jep kredi në lidhje me shërbimet e pagesave, shuma e përgjithshme e kredisë së dhënë, nuk cenon në asnjë rast kapitalin rregullator dhe përmbushjen e kërkesave mbikëqyrëse të Bankës së Shqipërisë.

5. Banka e Shqipërisë, bazuar në vlerësimin e proceseve të administrimit të rrezikut, të dhënave mbi rrezikun e humbjeve dhe të mekanizmave të kontrollit të brendshëm të institucionit të parasë elektronike, mund të kërkojë në çdo rast nivele shtesë kapitali, deri në 20% (njëzet për qind) më të larta se kërkesa për kapital rregullator e llogaritur sipas përcaktimeve në nenin 14 të kësaj rregulloreje.

Neni 13

Elementet përbërëse të kapitalit rregullator të institucionit të parasë elektronike

1. Institucionet e parasë elektronike llogaritin kapitalin rregullator të tyre si shumë të kapitalit të nivelit të parë dhe kapitalit të nivelit të dytë. Kapitali i nivelit të parë është shuma e kapitalit bazë të nivelit të parë dhe kapitalit shtesë të nivelit të parë.

2. Institucionet e parasë elektronike përfshijnë në llogaritjen e kapitalit rregullator:

a) zërat e kapitalit bazë të nivelit të parë të parashikuar në nenin 6 të rregullores “Për kapitalin rregullator të bankës”, pas aplikimit të filtrave prudencialë të parashikuar në nënkreun II, të kreut II, të asaj rregulloreje, si dhe zbritjeve dhe përjashtimeve kufi të parashikuar në nenin 11, pika 1, shkronjat “a” deri në “i” dhe në nenin 20 të së njëjtës rregullore. Për zbritjet e parashikuara dhe përjashtimet kufi të parashikuara në nenin 11

dhe 20 rregullores “Për kapitalin rregullator të bankës”, institucionet e parasë elektronike zbatojnë kërkesat e parashikuara në nenet 12–13 dhe 15–20 të asaj rregulloreje;

b) zërat e kapitalit shtesë të nivelit të parë të parashikuar në nenin 21 të rregullores “Për kapitalin rregullator të bankës”, pas aplikimit të zbritjeve të parashikuara në nenin 25 të së njëjtës rregulloreje. Për zërat e kapitalit shtesë të nivelit të parë dhe zbritjet nga kapitali shtesë i nivelit të parë, institucionet e parasë elektronike zbatojnë kërkesat e parashikuara në nenet 22–24 dhe 26–29 të rregullores “Për kapitalin rregullator të bankës”;

c) zërat e kapitalit të nivelit të dytë të parashikuar në nenin 30 të rregullores “Për kapitalin rregullator të bankës”, pas aplikimit të zbritjeve të parashikuara në nenin 33, të së njëjtës rregulloreje. Për zërat e kapitalit të nivelit të dytë dhe zbritjet nga kapitali i nivelit të dytë, institucionet e parasë elektronike zbatojnë kërkesat e parashikuara në nenet 31–32 dhe 34–37 të rregullores “Për kapitalin rregullator të bankës”.

3. Institucionet e parasë elektronike, për qëllime të llogaritjes së kapitalit rregullator, sigurojnë respektimin e kufijve të mëposhtëm:

a) të paktën 75% (shtatëdhjetë e pesë për qind) e kapitalit të nivelit të parë është në formën e kapitalit bazë të nivelit të parë; dhe

b) kapitali i nivelit të dytë përbën jo më shumë se 33.3% (tridhjetë e tre pjesë tre për qind) të kapitalit të nivelit të parë.

4. Institucionet e parasë elektronike nuk përfshijnë në llogaritjen e kapitalit rregullator, zërat që janë pjesë e kapitalit rregullator të një subjekti tjetër, i cili është pjesë e të njëjtit grup financiar/bankar ku bën pjesë institucioni i parasë elektronike.

5. Institucioni i parasë elektronike që ushtron edhe veprimtari të tjera tregtare, të ndryshme nga emetimi i parasë elektronike, siç parashikohet në nenin 6, pika 1, shkronja “e”, të kësaj rregulloreje, nuk përfshin ato zëra kapitali që përdoren për veprimtaritë e tjera në llogaritjen e kapitalit rregullator.

NËNKREU II

LLOGARITJA E KËRKESËS PËR KAPITAL RREGULLATOR

Neni 14

Metoda e llogaritjes së kërkesës për kapital rregullator të institucionit të parasë elektronike

1. Institucioni i parasë elektronike llogarit kërkesën për kapital rregullator, të detyrueshëm për t’u mbajtur në çdo kohë prej tij, sipas rregullave të parashikuara në këtë nen.

2. Nëse institucioni i parasë elektronike ushtron vetëm veprimtarinë e emetimit të parasë elektronike, kërkesa për kapital rregullator do të jetë në çdo kohë të paktën sa 2% (dy për qind) e tepricës mesatare të parasë elektronike.

3. Në rastin kur institucioni i parasë elektronike që ushtron vetëm veprimtarinë e emetimit të parasë elektronike, në datën e llogaritjes së kërkesës për kapital, nuk ka mbushur gjashtë muaj në ushtrimin e aktivitetit të tij, e llogarit kërkesën për kapital mbi bazën e parashikimit të tepricës së parasë elektronike, siç parashikohet në planin e biznesit, të paraqitur në procesin e aplikimit për marrjen e licencës, duke reflektuar edhe rishikimet e propozuara nga Banka e Shqipërisë në planin e biznesit (nëse është e aplikueshme).

4. Nëse institucioni i parasë elektronike ofron edhe shërbime të pagesave që nuk lidhen me emetimin e parasë elektronike, kërkesa për kapital rregullator, referuar veprimtarisë së shërbimeve të pagesave, llogaritet sipas rregullave të mëposhtme:

a) kërkesa për kapital rregullator e institucionit të parasë elektronike duhet të jetë të paktën sa shuma e elementeve të mëposhtme, e shumëzuar me faktorin e përshkallëzuar (*scaling factor*) **k** të përcaktuar në shkronjën “b” të kësaj pike:

i. 4,0% (katër për qind) e pjesës së VP deri në vlerën ekuivalente në lekë të shumës 5 milionë euro, *plus*

ii. 2,5% (dy presje pesë për qind) e pjesës së VP mbi vlerën ekuivalente në lekë të shumës 5 milionë euro deri në 10 milionë euro, *plus*

iii. 1% (një për qind) të pjesës së VP mbi vlerën ekuivalente në lekë të shumës 10 milionë euro deri në 100 milionë euro, *plus*

iv. 0,5% (zero presje pesë për qind) të pjesës së VP mbi vlerën ekuivalente në lekë të shumës 100 milionë euro deri në 250 milionë euro, *plus*

v. 0,25% (zero presje njëzet e pesë për qind) të pjesës së VP mbi vlerën ekuivalente në lekë të shumës 250 milionë euro,

ku, **VP** është vëllimi i pagesave, i cili përfaqëson 1/12 e shumës totale të transaksioneve të pagesave të ekzekutuara nga institucioni i parasë elektronike në vitin e mëparshëm;

b) faktori i përshkallëzuar **k** i parashikuar në shkronjën “a” të kësaj pike është:

i. **0,5** kur institucioni i parasë elektronike ofron vetëm shërbimin e pagesave të parashikuar në pikën 6 të aneksit 1 të ligjit “Për shërbimet e pagesave”,

ii. **1** kur institucioni i parasë elektronike ofron shërbimet e pagesave të parashikuara në pikat 1-5 të aneksit 1 të ligjit “Për shërbimet e pagesave”.

5. Përrjashtohen nga kërkesat për kapitalin rregullator të parashikuar në pikën 4 të këtij neni, institucionet e parasë elektronike që përveç emetimit të parasë elektronike ofrojnë vetëm shërbimet e pagesave sipas pikës 7 ose 8, ose të dyja njëkohësisht, sipas aneksit 1 të ligjit “Për shërbimet e pagesave”.

6. Në rastin kur institucioni i parasë elektronike që ushtron edhe shërbime të pagesave (përveç emetimit të parasë elektronike), në datën e llogaritjes së kërkesës për kapital rregullator nuk ka mbushur një vit të plotë në ushtrimin e aktivitetit të tij, vëllimi i pagesave i parashikuar në pikën 4 të këtij neni, do të llogaritet bazuar në të dhënat e parashikuara në planin e biznesit të paraqitur në procesin e aplikimit për marrjen e licencës, duke reflektuar edhe rishikimet e propozuara nga Banka e Shqipërisë në planin e biznesit (nëse është e aplikueshme).

7. Në rastin kur institucioni i parasë elektronike ushtron edhe shërbime të pagesave (përveç emetimit të parasë elektronike) ose një apo disa nga veprimtaritë e parashikuara në shkronjat “b” deri në “e” të pikës 1 të nenit 6 të kësaj rregulloreje dhe teprica e parasë elektronike nuk njihet paraprakisht, institucioni i parasë elektronike mund të llogaritet kërkesën për kapital mbi bazën e një pjese përfaqësuese që supozohet se do të përdoret për emetimin e parasë elektronike, me kusht që kjo pjesë përfaqësuese të mund të vlerësohet, në mënyrë të arsyeshme, bazuar në të dhënat historike të pranuar nga Banka e Shqipërisë.

8. Institucionet e parasë elektronike që japin kredi në përputhje me kërkesat e nenit 19, pikat 4 dhe 6 të ligjit “Për shërbimet e pagesave”, llogarisin një kërkesë për kapital për rrezikun e kredisë, të paktën sa 6% (gjashtë për qind) e tepricës së kredive të disbursuara, duke përrjashtuar transaksionet e pagesave të kryera me karta krediti.

9. Institucionet e parasë elektronike mbajnë në çdo kohë një nivel kapitali të paktën sa shuma e kërkesës për kapital për emetimin e parasë elektronike, të kërkesës për kapital për shërbimet e pagesave (aty ku është e zbatueshme), si dhe të kërkesës për kapital për rrezikun e kredisë (aty ku është e zbatueshme).

NËNKREU III MBROJTJA E FONDEVE

Mbrojtja e fondeve të klientëve të institucioneve të parasë elektronike

1. Institucioni i parasë elektronike mbron të gjitha fondet e pranuar në këmbim të emetimit të parasë elektronike në vlerën e tepricës së parasë elektronike, në përputhje me kërkesat e nenit 12, të ligjit “Për shërbimet e pagesave”, dhe në njërin nga format e mëposhtme:

a) fondet e mbajtësve të parasë elektronike nuk duhet të bashkohen në asnjë rast me fondet e vetë institucionit të parasë elektronike apo të ndonjë personi fizik apo juridik, të ndryshëm nga mbajtësit e parasë elektronike në emër të të cilëve janë mbajtur fondet dhe ato do të vendosen (depozitohen) në një llogari të veçantë në bankë, ose do të investohen në aktive të sigurta, me rrezik të ulët e likuide, siç përcaktohet në pikën 5 të këtij neni;

b) fondet e mbajtësve të parasë elektronike do të mbulohen nëpërmjet një police sigurimi ose ndonjë garancie tjetër të njëjtë me të nga një shoqëri sigurimi ose nga një bankë, e cila nuk i përket të njëjtit grup bankar/financiar të institucionit të parasë elektronike, për një shumë të barasvlershme me atë që do të ishte veçuar në mungesë të policës së sigurimit ose të garancisë tjetër.

Për qëllime të kësaj pike, vlera e tepricës së parasë elektronike llogaritet në fund të çdo dite pune.

2. Fondet e parashikuara në pikën 1 të këtij neni, të marra në formën e pagesës me instrument pagese (jo pagesë në *cash*) nuk është e nevojshme të mbrohen (sigurohen), derisa ato të kreditohen në llogarinë e pagesave të institucionit të parasë elektronike ose derisa të vihen në dispozicion të institucionit të parasë elektronike, në përputhje me kërkesat për kohën e ekzekutimit të përcaktuara në ligjin “Për shërbimet e pagesave”, aty ku është e aplikueshme. Në çdo rast, këto fonde do të mbrohen (sigurohen), jo më vonë se 5 (pesë) ditë pune pas emetimit të parasë elektronike.

3. Institucioni i parasë elektronike që ofron edhe shërbime të pagesave që nuk lidhen me emetimin e parasë elektronike, mbron (siguron) në mënyrë të veçantë nga fondet e pranuar në këmbim të emetimit të parasë elektronike, edhe fondet e përdoruesve të shërbimeve të pagesave, siç parashikohet në nenin 12 të ligjit “Për shërbimet e pagesave” dhe në pikën 1 të këtij neni. Në rastin e përdorimit të policës së sigurimit ose garancisë, institucioni i parasë elektronike duhet të sigurohet që ato mbulojnë të dy grupet e fondeve.

4. Polica e sigurimit ose garancia duhet të jetë e pagueshme, në rast se institucioni i parasë elektronike nuk është në gjendje të përmbushë detyrimet e tij financiare ndaj mbajtësve të parasë elektronike dhe përdoruesve të shërbimeve të pagesave, sipas shkaqeve/ngjarjeve (*triggers*) që aktivizojnë zbatimin e tyre dhe të cilat janë të përcaktuara përkatësisht, në kontratën e sigurimit ose në kontratën e garancisë. Polica e sigurimit ose garancia nuk ka ndonjë klauzolë mbi franshizën, pjesën e zbritshme (*deductible*) ose shumën minimale (*threshold*) që mund të cenojë disbursimin e pagesave të përfituesit ose ndonjë ofrues tjetër i shërbimeve të pagesave.

5. Për qëllime të zbatimit të shkronjës “a” të pikës 1 të këtij neni, “aktive të sigurta, me rrezik të ulët e likuide” të një institucioni të parasë elektronike, do të konsiderohen:

a) titujt e borxhit të emetuar ose të garantuar nga qeveria shqiptare, qeveritë qendrore dhe bankat qendrore, nga organizatat ndërkombëtare, nga bankat shumëpalëshe të zhvillimit, ose nga qeveritë rajonale ose autoritetet lokale, të cilëve u caktohet shkalla e cilësisë së kredisë “1”, ose që ponderohen me peshën e rrezikut 0% (zero për qind), në përputhje me rregulloren “Për raportin e mjaftueshmërisë së kapitalit”;

b) titujt e borxhit të emetuar ose të garantuar nga qeveria shqiptare, qeveritë qendrore dhe bankat qendrore, nga organizatat ndërkombëtare, nga bankat shumëpalëshe të

zhvillimit, ose nga qeveritë rajonale ose autoritetet lokale, të cilëve u caktohet shkalla e cilësisë së kredisë “2” ose “3”, në përputhje me rregulloren “Për raportin e mjaftueshmërisë së kapitalit”;

c) titujt e borxhit të emetuar nga institucionet e mbikëqyrura, të cilave u caktohet shkalla e cilësisë së kredisë “1” ose “2”, ose titujt e borxhit të emetuar nga institucionet e mbikëqyrura, të cilëve u caktohet shkalla e cilësisë së kredisë “3”, por që trajtohen sipas kërkesave të nenit 17/2, pika 3, të rregullores “Për raportin e mjaftueshmërisë së kapitalit”;

d) titujt e borxhit të emetuar nga shoqëritë tregtare, të cilëve u caktohet shkalla e cilësisë së kredisë “1” ose “2”, në përputhje me rregulloren “Për raportin e mjaftueshmërisë së kapitalit”;

e) kuotat në sipërmarrjet e investimeve kolektive në tituj të transferueshëm (SIKTI), të cilat investojnë vetëm në aktivet e përmendura në shkronjat “a” deri në “d” të kësaj pike.

Neni 16

Diversifikimi i mbrojtjes së fondeve

1. Institucionet e parasë elektronike që i mbrojnë fondet e pranuar në këmbim të emetimit të parasë elektronike, në format e parashikuara në shkronjën “a” të pikës 1 të nenit 15 të kësaj rregulloreje, ose fondet e përdoruesve të shërbimeve të pagesave, siç parashikohet në shkronjën “a” të pikës 1 të nenit 12 të ligjit “Për shërbimet e pagesave”, investojnë fondet e klientëve në mënyrë të diversifikuar, në kundërparti të ndryshme.

2. Institucioni i parasë elektronike, në vendimmarrjen e tij për format e mbrojtjes së fondeve sipas parashikimeve në nenin 15 të kësaj rregulloreje, mund të marrë në konsideratë edhe elementet e mëposhtme:

a) nivelin e kapitalit të bankës dhe/ose shoqërisë së sigurimit, i cili duhet të jetë në proporcion me shumën e fondeve që do të vendoset në llogari ose që do të garantohej apo sigurohet;

b) nivelin e ekspozimit ndaj rrezikut që shoqëron aktivitetin e kredidhënies apo investimeve të bankës dhe/ose shoqërisë së sigurimeve.

3. Institucioni i parasë elektronike dokumenton vendimmarrjen e tij sipas parashikimeve në pikën 2 të këtij neni.

NËNKREU IV

EKSPOZIMET NDAJ RREZIKUT DHE KUFIZIMET

Neni 17

Normat e lejueshme për pozicionet e hapura valutore

1. Pozicioni i hapur valutor në një valutë të caktuar, përfaqëson shumën ekuivalente në lekë të diferencës midis të drejtave dhe detyrimeve gjithsej të institucionit të parasë elektronike, në këtë valutë.

2. Institucionet e parasë elektronike nuk duhet të tejkalojnë në fund të çdo dite pune, normat e mëposhtme për pozicionet e hapura në valutë:

a) raporti i pozicionit të hapur valutor për një monedhë me kapitalin rregullator, nuk duhet të jetë më shumë se 30% (tridhjetë për qind); dhe

b) raporti i pozicionit të hapur valutor për të gjitha monedhat me kapitalin rregullator, nuk duhet të jetë më shumë se 40% (dyzetë për qind).

3. Institucionet e parasë elektronike, në llogaritjen e pozicionit të hapur valutor, nuk përfshijnë pozicionin strukturor në valutë, i cili është pozicioni që krijohet nga:

a) elemente (zëra të bilancit ose jashtë bilancit), të cilat nuk janë të natyrës së veprimtarisë (biznesit) kryesore financiare të subjektit dhe/ose janë elemente të qëndrueshme/afatgjata të tillë si: “interesa pjesëmarrës”, “investimet në filiale”, “aktivet e qëndrueshme të patrupëzuara dhe të trupëzuara” etj.;

b) transaksione të institucionit të parasë elektronike, të cilët ruajnë nivelin e kërkesave për kapital rregullator, në rastet kur kjo kërkesë ndikohet nga luhatjet e kursit të këmbimit.

Neni 18

Rreziku i likuiditetit

1. Rreziku i likuiditetit është mundësia e humbjes financiare si rezultat i mungesës së aktiveve likuide të mjaftueshme për të përmbushur detyrimet kur ato maturohen dhe kërkojnë dhe/ose kur institucioni i parasë elektronike nuk ka mundësi të financojë rritjen e aktiveve të veta.

2. Institucionet e parasë elektronike krijojnë sistemin e administrimit të rrezikut të likuiditetit, i cili ka për qëllim administrimin e rrezikut të likuiditetit. Ky sistem përfshin minimalisht strategjinë dhe politikat për administrimin e rrezikut të likuiditetit, strukturën organizative të krijuar për administrimin e rrezikut të likuiditetit, sistemin e kontrollit të brendshëm, sistemin e administrimit të informacionit etj.

3. Institucionet e parasë elektronike sigurojnë që sistemi i administrimit të rrezikut të likuiditetit, në mënyrë sasiore dhe cilësore, të jetë në përputhje me madhësinë e subjektit, tipologjinë e veprimtarisë së tij dhe nivelin e ekspozimit ndaj rrezikut të likuiditetit.

Neni 19

Dhënia e kredive në lidhje me shërbimet e pagesave

1. Institucionet e parasë elektronike mund të japin kredi në lidhje me shërbimet e pagesave, të parashikuara në pikat 4 ose 5 të aneksit 1 të ligjit “Për shërbimet e pagesave”, siç parashikohet në nenin 19 të atij ligji, nëse plotësohen të gjitha kushtet e mëposhtme:

a) institucionet e parasë elektronike hartojnë dhe miratojnë rregullore të brendshme, me qëllim administrimin e rrezikut të kredisë, duke parashikuar kërkesa mbi çdo hap të këtij procesi, që përfshijnë analizën paraprake financiare, disbursimin, monitorimin, rishikimin e linjave të kredisë etj.;

b) kredia lehtëson dhe jepet ekskluzivisht me qëllim ekzekutimin e transaksionit të pagesës. Për të siguruar pajtueshmërinë me këtë kusht, institucionet e parasë elektronike miratojnë sisteme dhe procedura për të monitoruar financimin dhe sigurojnë mekanizmat e kontrollit të brendshëm;

c) institucionet e parasë elektronike nuk japin kredi nga fondet e pranuar në këmbim të parasë elektronike të emetuar, të cilat i mbrojnë në përputhje me nenin 15 të kësaj rregulloreje;

d) kredia do të jepet nga fondet e vetë institucionit të parasë elektronike dhe jo nga fondet e marra ose të mbajtura nga përdoruesit e shërbimeve të pagesave, me qëllim ekzekutimin e një transaksioni pagese;

e) kredia është afatshkurtër dhe duhet të shlyhet brenda një periudhe jo më të gjatë se 12 (dymbëdhjetë) muaj. Përfshirë nga ky rregull mund të bëjë afati i kredisë së dhënë në lidhje me pagesat e bëra me kartë krediti, i cili mund të jetë më shumë se 12 muaj;

f) institucionet e parasë elektronike respektojnë kërkesën për kapital rregullator të përcaktuar në nenin 14 të kësaj rregulloreje, që përfshin edhe kërkesat për kapital për rrezikun e kredisë që rrjedh nga këto kredi.

KREU V

KONTABILITETI, AUDITIMI DHE KËRKESAT RAPORTUESE PËR INSTITUCIONET E PARASË ELEKTRONIKE

Neni 20

Kontabiliteti dhe raportet financiare

1. Institucionet e parasë elektronike mbajnë llogaritë kontabël dhe përgatisin raportet financiare për pasqyrimin e gjendjes së tyre financiare, në mënyrë të saktë dhe në përputhje me rregullat e parimet kontabël, mbi baza individuale e të konsoliduara, sipas legjislacionit në fuqi për kontabilitetin dhe pasqyrat financiare.

2. Kur institucioni i parasë elektronike kryen edhe veprimtari të tjera sipas nenit 6 të kësaj rregulloreje, përveç emetimit të parasë elektronike dhe ofrimit të shërbimeve të pagesave (në rastet kur është e zbatueshme), për qëllime të mbikëqyrjes, institucioni mban informacion kontabël të veçantë për këto veprimtari, që duhet të jetë pjesë e raportit të audituesit ligjor.

Neni 21

Auditimi ligjor

1. Llogaritë vjetore dhe llogaritë e konsoliduara të institucioneve të parasë elektronike auditohen nga auditues ligjorë ose shoqëri auditimi, sipas legjislacionit në fuqi për kontabilitetin dhe pasqyrat financiare dhe të atij për auditimin ligjor, organizimin e profesionit të audituesit ligjor dhe të kontabilistit të miratuar.

2. Detyrimet e përcaktuara në ligjin për bankat dhe në aktin nënligjor përkatës të Bankës së Shqipërisë për ekspertin kontabël të autorizuar të bankave, zbatohen në të njëjtën mënyrë edhe për audituesit ligjorë ose shoqëritë e auditimit të institucioneve të parasë elektronike lidhur me veprimtarinë e emetimit të parasë elektronike dhe ofrimit të shërbimeve të pagesave (në rastet kur është e zbatueshme).

Neni 22

Raportimi në Bankën e Shqipërisë

1. Institucionet e parasë elektronike raportojnë në Bankën e Shqipërisë sipas kërkesave të përcaktuara në aktet nënligjore për sistemin raportues të unifikuar të këtyre subjekteve.

2. Institucionet e parasë elektronike dërgojnë në Bankën e Shqipërisë, brenda 6-mujorit të parë të vitit pasardhës, një kopje të raportit vjetor dhe të opinionit të ekspertit kontabël të autorizuar, ku pasqyrohet gjendja financiare dhe kontabël, mbi baza individuale dhe të konsoliduara.

3. Institucionet e parasë elektronike raportojnë menjëherë në Bankën e Shqipërisë, për çdo rast të tejkalimit të normave mbikëqyrëse të lejueshme, sipas përcaktimeve të kësaj rregulloreje. Banka e Shqipërisë përcakton dhe njofton institucionin e parasë elektronike për kohën dhe masat e nevojshme, me qëllim rivendosjen e treguesve brenda kufijve të lejueshëm.

KREU VI

EMETIMI I PARASË ELEKTRONIKE DHE RIPAGIMI I FONDEVE

Neni 23

Ndalimi i emetimit të parasë elektronike

Asnjë person fizik apo juridik që nuk është emetues i parasë elektronike, nuk mund të emetojë para elektronike.

Neni 24

Emetimi i parasë elektronike dhe ripagimi i fondeve

1. Emetuesi i parasë elektronike emeton para elektronike për një vlerë të barabartë me vlerën nominale (*at par value*) të fondeve të marra nga mbajtësi i parasë elektronike.

2. Emetuesi i parasë elektronike, me kërkesë të mbajtësit të parasë elektronike, i ripaguan atij, në çdo moment dhe në vlerë nominale (*at par value*), vlerën monetare të parasë elektronike të mbajtur prej tij.

3. Emetuesi i parasë elektronike dhe mbajtësi i parasë elektronike lidhin një kontratë me shkrim, në format letër ose nëpërmjet një mjeti tjetër të qëndrueshëm komunikimi, me qëllim krijimin dhe rregullimin e marrëdhënies për emetimin e parasë elektronike.

4. Kontrata midis emetuesit të parasë elektronike dhe mbajtësit të parasë elektronike përcakton qartë dhe në formë të kuptueshme kushtet në lidhje me emetimin dhe ripagimin e fondeve, përfshirë edhe ndonjë komision të zbatueshëm. Emetuesi i parasë elektronike informon mbajtësin e parasë elektronike, mbi kushtet e kontratës, para nënshkrimit të saj (kontratës).

5. Ripagimi i fondeve mund të jetë subjekt i aplikimit të komisioneve, vetëm nëse këto të fundit parashikohen në kontratën midis palëve dhe vetëm në një nga rastet e mëposhtme:

- a) kur ripagimi kërkohej përpara zgjidhjes së kontratës;
- b) kur kontrata parashikon një datë për zgjidhjen e saj dhe mbajtësi i parasë elektronike e zgjidh kontratën, para kësaj date (datës së zgjidhjes); ose
- c) kur ripagimi për shumën e papërdorur kërkohej pas më shumë se një viti nga data e zgjidhjes së kontratës.

6. Komisionet e parashikuara në pikën 5 të këtij neni, duhet të jenë proporcionale dhe të mbështetura në kostot reale të emetuesit të parasë elektronike.

7. Në rastet kur mbajtësi i parasë elektronike kërkon ripagimin e fondeve, përpara zgjidhjes së kontratës, ai ka të drejtën të kërkojë ripagim të plotë ose të pjesshëm të parasë elektronike që zotëron.

8. Në rastet kur ripagimi i fondeve kërkohej nga mbajtësi i parasë elektronike, një vit ose deri në një vit pas datës së zgjidhjes së kontratës:

- a) emetuesi i parasë elektronike ripaguan totalin e vlerës monetare të parasë elektronike të mbajtur; ose
- b) nëse institucioni i parasë elektronike kryen edhe veprimtari të tjera tregtare të ndryshme nga emetimi i parasë elektronike, siç parashikohet në nenin 6, pika 1, shkronja “e”, të kësaj rregulloreje dhe nuk dihet paraprakisht se çfarë përqindje e fondeve do të përdoret si para elektronike, do të ripaguhet të gjitha fondet e kërkuara nga mbajtësi i parasë elektronike.

9. Pavarësisht nga sa parashikohet në pikat 5-8 të këtij neni, e drejta e ripagimit të fondeve të një personi që nuk është konsumator, që pranon para elektronike, do të jetë subjekt i marrëveshjes kontraktuale midis emetuesit të parasë elektronike dhe këtij personi.

Neni 25

Ndalimi i pagimit të interesit

Emetuesi i parasë elektronike ndalohet t'i paguajë interes ose ndonjë përfitim tjetër mbajtësit të parasë elektronike, për periudhën gjatë së cilës ky i fundit mban paranë elektronike.

Neni 26

Zgjidhja alternative e mosmarrëveshjeve

Kërkesat e parashikuara në kreun VI, të titullit IV, të ligjit “Për shërbimet e pagesave” zbatohen në të njëjtën mënyrë edhe për emetuesit e parasë elektronike, në lidhje me detyrimet e parashikuara në nenet 24 dhe 25, të kësaj rregulloreje.

KREU VII

MBIKËQYRJA, SHKELJET DHE SANKSIONET

Neni 27

Masat ndëshkimore dhe mbikëqyrëse

Banka e Shqipërisë, në rast mosplotësimi të kërkesave të kësaj rregulloreje, zbaton masat mbikëqyrëse dhe/ose ndëshkimore të parashikuara në ligjin “Për bankat” dhe në kreun I, të titullit V, të ligjit “Për shërbimet e pagesave”.

KRYETAR I KËSHILLIT MBIKËQYRËS

Gent Sejko